

6.6. Chráněná území

Z hlediska počtu a významu přírodních památek se kraj řadí k nejbohatším v České republice. Nachází se zde řada lokalit mimořádné přírodní hodnoty, což se promítá do rozsahu i počtu chráněných území. Velkoplošná chráněná území představují národní parky a chráněné krajinné oblasti, mezi maloplošná chráněná území patří národní přírodní památky, národní přírodní rezervace, přírodní památky a přírodní rezervace, které se od sebe liší významem celostátním nebo regionálním.

V severní části kraje při státní hranici s Polskem se rozkládá nejstarší ze čtyř národních parků v České republice – **Krkonošský národní park** s naší nejvyšší horou Sněžkou, vyhlášený v roce 1963, na nějž na polské straně navazuje Karkonoski park narodowy. Krkonošský národní park patří k nejcennějším přírodním oblastem v republice. Na území našeho kraje se nachází dvě třetiny (cca 24,5 tis. ha) a v sousedním Libereckém kraji jedna třetina rozlohy národního parku. Území je rozděleno do tří zón s různým stupněm ochrany a jeho součástí je 31 maloplošných zvláště chráněných území.

Na většině Broumovského výběžku byla v roce 1991 vyhlášena chráněná krajinná oblast **Broumovsko** (cca 41 tis. ha), která chrání malebnou krajinu s bohatou historií. Její součástí je 6 maloplošných zvláště chráněných území a na polské straně na ni navazují Stolové hory. Druhou chráněnou krajinnou oblastí jsou **Orlické hory** (cca 20 tis. ha), která byla vyhlášena v roce 1969 a zčásti přesahuje i do sousedního Pardubického kraje. Kromě hlavního hřebene hor, jehož porosty byly poškozeny dálkovými imisemi, je její území hustě zalesněno, výskyt vzácné flóry a zachovalé biotopy zde chrání 19 maloplošných zvláště chráněných území. Nejstarší chráněnou krajinnou oblastí v České republice je **Český ráj** (vyhlášený v roce 1955), který na území Královéhradeckého kraje zasahuje oblastí Prachovských skal nedaleko Jičína a větší částí se rozprostírá v sousedních krajích Libereckém a Středočeském.

6.6.1 Chráněná území podle okresů k 31.12. 2004

Pramen: Agentura ochrany přírody a krajiny

v hektarech

	Národní parky ¹⁾	Chráněné krajinné oblasti ¹⁾	Maloplošná chráněná území			
			národní přírodní památka	národní přírodní rezervace	přírodní památka	přírodní rezervace
Královéhradecký kraj	24 544,0	71 061,7	334,2	2 531,2	7 667,3	1 358,6
Hradec Králové	-	-	-	5,4	166,3	35,5
Jičín	-	5 047,6	-	-	1 002,7	433,2
Náchod	-	39 129,1	334,2	2 046,5	16,7	541,5
Rychnov n. Kn.	-	22 813,5	-	115,8	60,8	320,5
Trutnov	24 544,0	4 071,5	-	363,4	6 420,8	28,0

¹⁾ data z GIS, mohou se lišit od jinde publikovaných

Z hlediska celkové rozlohy maloplošných chráněných území (11 891 ha) se Královéhradecký kraj řadí na třetí místo v republice hned za kraji Jihočeským a Středočeským. Na území kraje se nachází 1 národní přírodní památka, 5 národních přírodních rezervací, 67 přírodních památek a 38 přírodních rezervací.

Z pohledu okresů relativně vysoká koncentrace maloplošných chráněných území, **přírodních rezervací a přírodních památek**, je v celé severní části okresu Jičín, celkem 37, tj. třetina všech maloplošných chráněných území v rámci celého kraje (celkem 111). Poměrně velkým množstvím přírodních rezervací a přírodních památek je charakteristický okres Rychnov nad Kněžnou (celkem 33), ta se nacházejí v povodí Orlice a na území CHKO Orlické hory, a dále jihovýchodní území hradeckého okresu (celkem 14) v mikroregionu Třebechovice pod Orebem. Přírodně nejhodnotnější maloplošná území jsou **národní přírodní rezervace** Trčkov a Bukačka (Orlické hory, okres Rychnov nad Kněžnou), Adršpašsko-teplické skály a Broumovské stěny (Broumovsko, okres Náchod) a **národní přírodní památka** Babiččino údolí (okres Náchod). Celkem zaujímají maloplošná chráněná území v Královéhradeckém kraji 11,9 tis. ha, z toho nejrozsáhlejší jsou na Trutnovsku (více než 57 % z celkové plochy) jako součást Krkonošského národního parku a na Náchodsku (24,7 %) především jako součást CHKO Broumovsko, nejmenší rozlohu mají MCHÚ v okrese Hradec Králové a na Rychnovsku (1,7 %, resp. 1,2 %). Přírodní památky tvoří z celkové plochy maloplošných chráněných území Královéhradeckého kraje téměř dvě třetiny, pětinu pak zaujímají národní přírodní rezervace.